

Sygn. akt I C 155/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Pręcerek

Protokolant : st.sekr.sąd. Wioletta Przybylska

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2017 roku w L. na rozprawie

sprawy

z powództwa B. R., P. R.

przeciwko J. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej J. D. solidarnie na rzecz powodów B. R., P. R.:

- kwotę 26.000 zł (dwadzieścia sześć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi, z tym że od dnia 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty,

- kwotę 19.000 zł (dwadzieścia sześć tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi, z tym że od dnia 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty,

- kwotę 4.944,99 zł (cztery tysiące dziewięćset czterdzieści cztery złote 99/100) z odsetkami ustawowymi, z tym że od dnia 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 3 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty,

- kwotę 3.613,64 zł (trzy tysiące sześćset trzynaście złotych 64/100) z odsetkami ustawowymi, z tym że od dnia 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 3 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej J. D. solidarnie na rzecz powodów B. R., P. R. kwotę 8.700,03 zł (osiem tysięcy siedemset złotych 03/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim od pozwanej J. D. kwotę 2.405,04 zł (dwa tysiące czterysta pięć złotych 04/100) tytułem zwrotu wydatków pokrytych tymczasowo przez Skarb Państwa.

SSR Agnieszka Pręcerek

Sygn. akt I C 155/15

UZASADNIENIE

Powodowie B. R. i P. R. wnieśli o zasądzenie solidarnie na ich rzecz od pozwanej J. D.:

- kwoty 26.000 zł tytułem zwrotu zapłaconego pozwanej wynagrodzenia za wykonanie screeningu i monitoringu ornitologicznego wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty,

- kwoty 19.000 zł tytułem zwrotu zapłaconego pozwanej wynagrodzenia za sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko inwestycji polegającej na posadowieniu jednej elektrowni wiatrowej w miejscowości B. działka nr (...), wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty

- kwoty 4.944,99 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od kwoty 26.000 zł za okres od dnia 7 lipca 2013 r. do dnia 23 grudnia 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty,

- kwoty 3.613,64 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od kwoty 19.000 zł za okres od dnia 7 lipca 2013 r. do dnia 23 grudnia 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty,

wraz z kosztami procesu według spisu kosztów, a w przypadku braku według norm przepisanych, w tym koszty zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości stawki minimalnej, tj. 2x 3.600 zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie solidarnie od powodów na jej rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że przygotowany przez nią raport nie był obciążony wadami, a już na pewno nie wadami istotnymi. (...) w O. ocenił raport wykonany przez pozwana w sposób nienależyty i nieobiektywny. Ponadto część uwag do raportu wynika z nie dostarczenia przez powodów pełnej dokumentacji, tj. raportów fitosocjologicznych, mykologicznych, herpetologicznych, faunistycznych (z wyjątkiem ptaków i nietoperzy), które były niezbędne do procesu przeprowadzenia analizy oddziaływania turbiny na wszelkie elementy środowiska. Poza tym powodowie nie dostarczyli pozwanej w formie kartograficznej dokładnej lokalizacji turbiny, przebiegu, długości, planu technicznego ani danych technicznych turbiny. Pozwana wskazała także, że błędem powodów, który mógł mieć wpływ na ocenę jej raportu była zmiana parametrów turbiny oraz zmiana lokalizacji jej posadowienia.

W toku trwające postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 10 czerwca 2010 r. powód B. R., reprezentujący spółkę cywilną (...)R., P. (...) s.c.", zawarł z pozwaną J. D. umowę o dzieło, której przedmiotem było wykonanie screeningu i monitoringu ornitologicznego przedrealizacyjnego na obszarze planowanej farmy wiatrowej w miejscowości B., działka numer (...), gmina T., powiat E., województwo (...). Jednocześnie w § 4 umowy zastrzeżono dla powodów prawo bezpłatnego i nieograniczonego wykorzystywania i udostępniania działki w całości lub części między innymi do sporządzenia raportu oddziaływania inwestycji na środowisko. Powodowie w ramach łączącej strony umowy zapłacili pozwanej łącznie kwotę 26.000 zł.

Następnie, po uzyskaniu od pozwanej informacji na temat sporządzania przez nią raportów oddziaływania na środowisko i zaproponowaniu przez nią sporządzenia takiego raportu, w dniu 17 października 2011 r. powód B. R., reprezentujący spółkę cywilną (...)R., P. (...) s.c.", zawarł z pozwaną J. D. umowę o dzieło, której przedmiotem było sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko inwestycji polegającej na posadowieniu jednej elektrowni wiatrowej na powyżej opisanej nieruchomości. Tytułem wynagrodzenia powodowie zapłacili pozwanej łącznie kwotę 19.000 zł.

Po wykonaniu przez pozwana powyższych dzieł powodowie złożyli je Burmistrzowi T. w celu uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie elektrowni wiatrowej o mocy do 2,5 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i drogami dojazdowymi na działce numer (...) w miejscowości B. w gminie T.. W trwającym postępowaniu administracyjnym wnioski powodów został skierowany do (...) Dyrektora Ochrony Środowiska w O. (zwanym dalej (...) w O.) celem wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia w postaci budowy elektrowni wiatrowej o mocy 2,5 MW.

Rozpatrując wniosek powodów, (...) w O., pismem z dnia 22 lutego 2012 r. znak: (...). (...)5.1.2012.BW, wezwał do uzupełnienia informacji zawartych w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a w szczególności w zakresie wyników monitoringu ptaków i nietoperzy oraz metodyki prowadzonych badań, oceny wpływu inwestycji na awifaunę oraz określenia oddziaływań skumulowanych. Uzupełnienie dotyczyło także opisu analizowanych wariantów oraz przedstawienia zagadnień w formie graficznej, w tym kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczególności analizowanych zagadnień oraz umożliwiającej kompleksowe przedstawienie przeprowadzanych analiz oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Ponadto wyjaśnienia i uzupełnienia wymagały informacje dotyczące monitoringu porealizacyjnego ptaków i nietoperzy.

Pozwana sporządziła aneks do raportu celem jego uzupełnienia w żądanym przez (...) w O. zakresie. Aneks ten przedłożono do (...) w O. 24 kwietnia 2012 r.

Po zapoznaniu się z przesłanym dokumentem (...) w O. stwierdził, że w dalszym ciągu raport należy uzupełnić oraz wyjaśnić kwestie z zakresu ornitologicznego i chiropterologicznego monitoringu przedinwestycyjnego, oceny wpływu skumulowanego realizacji przedsięwzięcia w powiązaniu z innymi przedsięwzięciami (np. farmami wiatrowymi, liniami elektroenergetycznymi i in.), oceny wpływu na integralność obszarów sieci Natura 2000, wariantowania inwestycji, przedstawienia zagadnień na mapach w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczególności analiz oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W związku z powyższym pismem z dnia 21 maja 2012 r. znak: (...). (...)5.1.2012.BW, (...) w O. ponownie zwrócił się o uzupełnienie przedłożonego raportu.

Pozwana sporządziła aneks numer (...) do raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Burmistrz T. pismem z dnia 12 lipca 2012 r. przedłożył (...)

w O. aneks numer (...). Po przeanalizowaniu otrzymanego dokumentu (...)

w O. stwierdził, że w dalszym ciągu raport należy uzupełnić oraz wyjaśnić między innymi kwestie z zakresu ornitologicznego i chiropterologicznego monitoringu przedinwestycyjnego i powtórnie pismem z dnia 25 lipca 2012 r. zwrócił się o uzupełnienie raportu.

Pozwana sporządziła uzupełnienia do raportu, które zostało przedłożone do (...) w O. w dniu 11 września 2012 r. Z uwagi na fakt, że dokument ten nadal nie zawierał wymaganych informacji, ponownie wezwano do jego uzupełnienia pismem z dnia 10 października 2012 r. Na kolejne wezwanie przesłano pismo z dnia 6 grudnia 2012 r., uzupełniające przez pozwaną sporządzony raport.

Po zapoznaniu się ze złożonymi dziełami opracowanymi przez pozwaną- w tym raportem rocznego monitoringu, raportem oddziaływania na środowisko, aneksami do raportów- postanowieniem z dnia 25 stycznia 2013 r. (...) w O. odmówił uzgodnienia realizacji budowy elektrowni wiatrowej na wnioskowanej działce. W uzasadnieniu swojego stanowiska (...) w O. wskazał na liczne braki i nieścisłości, które pomimo wielu wezwań do ich uzupełnienia nie zostały uzupełnione. Ponadto wiele z braków i nieścisłości było niemożliwych do poprawienia i uzupełnienia.

W przedmiotowym postanowieniu wskazano, że:

- przedstawiona analiza wariantów nie uwzględnia uwag (...) w O.,

- nie odniesiono się również do braków formalno-merytorycznych dotyczących opisu elementów przyrodniczych, objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko. W uzupełnieniu wskazano jedynie informacje, iż ze względu na rolniczy charakter terenu nie występują na nim chronione gatunki roślin i zwierząt. Z przedstawionych informacji wynika, iż inwestycja będzie realizowana wyłącznie na gruntach ornych, natomiast nie wzięto pod uwagę cieku oraz zadrzewień w sąsiedztwie. Ponadto w załączniku graficznym obrazującego wariant III wynika, że droga techniczna ma bieć bezpośrednio po ciek, co powoduje, że realizacja inwestycji w tym wariantcie jest niemożliwa,

- w przedłożonych materiałach sporządzonych przez pozwaną przedstawiono opis standardowych metod oceny wpływu farm wiatrowych na ptaki, jednak nie są one zgodne z podawaną wcześniej metodyką. Podano niewłaściwy termin badań wędrowki wiosennej, według pozwanej wędrowka ta odbywa się w okresie luty – marzec, tymczasem duża liczba gatunków migruje w kwietniu oraz do początku maja. Ponadto przedstawione wyniki nie odzwierciedlają zastosowanych metod badawczych, co sugeruje, iż badania nie zostały wykonane w sposób właściwy. Pomimo wezwań nie przedstawiono na załącznikach graficznych terenu badań, transektów, kwadratu do badań w protokole (...),

- nie wyjaśniono wątpliwości dotyczących obliczania zagęszczeń ptaków obszaru badań. W ostatnim uzupełnieniu pozwana przedstawiła gatunki podając nowe wartości zagęszczenia. Podawane nowe wyniki znacznie odbiegają od wyników przedstawianych wcześniej. Nie wyjaśniono w jaki sposób wyliczono liczbę osobników. Nie przedstawiono wyników dla okresu dyspersji potęgowej oraz dla okresu zimowego. Ponadto nie przedstawiono wyników cenzusu lęgowych gatunków kluczowych na obszarze do 2 km od planowanej inwestycji (podano jedynie stwierdzenie jednego gniazda bociana białego we wsi B. ok. 600 metrów od planowanej lokalizacji inwestycji). Wyniki liczeń w protokole (...) przedstawiono w sposób, który znacznie odbiega od powszechnie stosowanego w tego typu opracowaniach. W raporcie oraz jego kolejnych uzupełnieniach zostały podane różne liczby wskazanych gatunków (pozwana raz wskazała że na awizowanym terenie stwierdzono łącznie 57 gatunków ptaków, innych miejscach raportu pozwana wskazała, inne dane 48, 50, 51, 41, 36 gatunków ptaków).

- w przedstawionych dokumentach nie uwzględniono uwag dotyczących występowania w zasięgu oddziaływania inwestycji gatunków, dla których wyznacza się ochronę miejsc gniazdowania ,

- nie oszacowano dodatkowej śmiertelności ptaków w wyniku kolizji z elektrownią wiatrową,

- nie przedstawiono prognozy oddziaływania planowanej inwestycji na gatunki ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Przedstawione załączniki są niekompletne oraz nieczytelne, a mapy obrazujące występowanie ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej są błędnie opisane (jedna z nich przedstawia gniazdowanie orlika krzykliwego w środku wsi),

- przedłożone dokumenty nie mogą być podstawą do wykluczenia negatywnego wpływu planowanej inwestycji na obszary Natura 2000. Na niniejsze postanowienie zażalenie nie przysługiwało.

Sporządzone przez pozwaną dokumenty zostały sporządzone nieprawidłowo i nie odpowiadały wymogom merytorycznym. Zawierały liczne błędy, między innymi brak przedstawienia szczegółowej metodyki prowadzonych badań, błędy w wyznaczaniu transektu, punktów kontrolnych, pola w (...), brak przedstawienia graficznego wyników w rozbiciu na trasekty, punkty, błędne wnioski niewynikające z przedstawionych wyników, liczne nieścisłości w przedstawianych wynikach, niewyjaśniona ostateczna lista gatunków, przedstawione materiały kartograficzne były nieczytelne bez skali i wyjaśnień, nieujednoliczone, brak rzetelnego opisu terenu opracowania. Wykonany przez pozwaną monitoring ornitologiczny, którego istotą jest możliwość poznania miejscowej awifauny (tj. składu gatunkowego, liczebności, sezonowej fluktuacji, gatunków lęgowych itp.) oraz możliwości porównania tych wyników z innymi terenami, jest nieprawidłowy i na jego podstawie nie da się porównać z innymi danymi z literatury. Opracowania pozwanej zawierały między innymi błędy jak rozbieżności w zakresie stwierdzonych gatunków ptaków (raz 51 innym razem 57, 50, 48, 36), rozbieżności w samych gatunkach ptaków poprzez ujęcie (...) w uzupełnieniu dokumentacji podczas gdy w głównym opracowaniu brak było wymieniania tego gatunku, niejasne i nieprecyzyjne określenie obliczenia zagęszczenia i dla jakich powierzchni, wyznaczania tras- które nie pokrywają się z mapami przelotów dla poszczególnych gatunków, braki w zakresie rozmieszczenia ptaków, brak precyzyjności w zakresie określania czasu rozpoczęcia i zakończenia obserwacji. Wadliwość wykonanych przez pozwaną opracowań uniemożliwiło uzyskanie uzgodnienia warunków realizacji inwestycji powodów.

Strony prowadziły rozmowy o ponownym zrobieniu przez pozwaną monitoringu i raportu ewentualnie przy współpracy z inną osobą, jednakże ostatecznie do tego nie doszło.

Z uwagi na fakt, że sporządzone przez pozwaną dzieła posiadały wady i nie mogły stanowić podstawy do uzgodnienia warunków realizacji inwestycji, powodowie pismami z dnia 29 czerwca 2013 r. odstąpili od przedmiotowych umów. Jednocześnie wezwali pozwaną do zwrotu zapłaconych wynagrodzeń w terminie 3 dni od dnia otrzymania wezwania. Powyższe pisma pozwana otrzymała w dniu 3 lipca 2013 r.

Powodowie w dniu 16 lipca 2013 r. złożyli do tutejszego Sądu wnioski o zawezwanie do próby ugodowej, jednakże do ugody nie doszło.

Dowód: umowa o dzieło z dnia 10.06.2010 r. k. 15-18; rachunek k. 19; umowa o dzieło z dnia 17.10.2011 r. wraz z rachunkiem k. 20-24; raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko k. 25-344; postanowienie (...) w O. z dnia 25.01.2013 r. k. 345-350; odstąpienie od umowy wraz z dowodem odbioru k. 351-355; wniosek k. 356-360; dokumenty z akt VI Co 609/13; kalkulator odsetkowy k. 362-363; korespondencja pomiędzy stronami k. 388-391; ocena wstępna lokalizacji k. 392-404; dokumentacja z (...) w O.; przesłuchanie powoda k. 578 v.-579v. w zw. k.419-420 ; częściowo przesłuchanie pozwanej k. 579v.-580 w zw. z k. 420-422 v.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Stosunek prawny łączący strony w niniejszej sprawie nosił cechy umowy o dzieło uregulowanej w art. 627 k.c., zgodnie z którym przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. W braku odmiennej umowy przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie w chwili oddania dzieła. Jeżeli dzieło ma być oddawane częściami, a wynagrodzenie zostało obliczone za każdą część z osobna, wynagrodzenie należy się z chwilą spełnienia każdego ze świadczeń częściowych (art. 642 k.c.)

Bezsporny między stronami był fakt, że powodowie zapłacili na rzecz pozwanej całą kwotę za wykonanie dzieła . Kwestią sporną pozostawało czy wykonanie przez pozwaną dzieła było prawidłowe.

Przypomnienia wymaga, że wykonanie umowy o dzieło przez jego zaoferowanie zamawiającemu ma miejsce wtedy, gdy nastąpiło wykonanie dzieła oznaczonego w umowie w takiej postaci, iż dzieło to spełnia cechy zamówienia. Oznacza to taką jego postać, ilość i jakość, że może być wykorzystane do celów, jakie przyświecały zamawiającemu (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2008 r., II CSK 421/07, niepubl.). Jeżeli wady dzieła w chwili jego oddawania zamawiającemu przez wykonawcę są na tyle istotne, że dyskwalifikują je ze względu na jego przeznaczenie, określone w umowie przez zamawiającego, należy uznać, że nie nastąpiło wykonanie umowy przez wykonawcę (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 1998 r., I CKN 520/97, OSNC 1998, nr 10, poz. 167, z dnia 14 lutego 2007 r., II CNP 70/06, niepubl. i z dnia 9 lipca 2008 r., V CSK 73/08, niepubl.). W takiej sytuacji nie można mówić ani o wydaniu (oddaniu) dzieła, ani o obowiązku jego odebrania, a zatem nie powstaje także obowiązek zamawiającego zapłaty wynagrodzenia. Jeżeli natomiast dzieło ma wady, które nie dyskwalifikują go co do jego istoty, to wówczas następuje wydanie (oddanie) dzieła, zgodnie z umową (art. 627 k.c.), ze skutkami prawnymi, o jakich mowa w szczególności w art. 642, 643 i 646 k.c., a dla zamawiającego powstają uprawnienia wynikające z rękojmi za wady dzieła, o których mowa w art. 637 i 638 k.c.

Podstawę uprawnień i sposób postępowania zamawiającego w przypadku wad dzieła stanowi przepis art. 637 k.c. (obowiązujący do 24.12.2014r.). W myśl § 1 tego przepisu jeżeli dzieło ma wady, zamawiający może żądać ich usunięcia, wyznaczając w tym celu przyjmującemu zamówienie odpowiedni termin z zagrożeniem, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu nie przyjmie naprawy. Przyjmujący może odmówić naprawy, gdyby wymagała nadmiernych kosztów. Zgodnie natomiast z jego § 2 gdy wady usunąć się nie dadzą albo gdy

z okoliczności wynika, że przyjmujący zamówienie nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim, zamawiający może od umowy odstąpić, jeżeli wady są istotne; jeżeli wady nie są istotne, zamawiający może żądać obniżenia wynagrodzenia

w odpowiednim stosunku. To samo dotyczy wypadku, gdy przyjmujący zamówienie nie usunął wad w terminie wyznaczonym przez zamawiającego.

W stanie prawnym do dnia 24 grudnia 2014 r. uprawnienia zamawiającego z tytułu rękojmi za wady dzieła zależą od tego, czy wady dają się usunąć i czy są istotne. Jeżeli wady dają się usunąć, zamawiający może żądać ich usunięcia i wyznaczyć w tym celu odpowiedni termin z zagrożeniem, że po bezskutecznym jego upływie nie przyjmie naprawy dzieła. Wady są przy tym usuwalne, jeżeli w świetle aktualnego poziomu nauki i techniki mogą być zlikwidowane w sposób pozwalający na osiągnięcie celu, którym charakteryzuje się dzieło wolne od wad. Jeżeli natomiast wady dzieła nie dają się usunąć albo z okoliczności wynika, że ich usunięcie nie może nastąpić w czasie odpowiednim albo usunięcie wad nie następuje pomimo wyznaczenia przez zamawiającego terminu na dokonanie naprawy (np. w razie odmowy usunięcia wad dzieła przez przyjmującego zamówienie w terminie wyznaczonym przez zamawiającego), zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy – jeżeli wady są istotne. Wady dzieła są natomiast istotne, jeżeli wskutek ich wystąpienia dzieło jest niezdatne do określonego w umowie użytku, gdyż nie posiada cech umożliwiających jego eksploatację (np. niesprawne i nienadające się do uruchomienia urządzenie) albo ma niewłaściwą formę zewnętrzną (w wypadku rzeczy zaprojektowanej bez uwzględnienia elementarnych wymagań estetycznych czy przestrzennych. (por. K. Pietrzykowski, BeckLegalis 2013, komentarz do art. 637 k.c. oraz G. Kozieł Komentarz do art. 637 k.c. LEX 2014).

W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości okoliczność, że wykonany przez pozwaną screening i monitoring orintologiczny przedrealizacyjny na obszarze planowanej farmy wiatrowej został wykonany nieprawidłowo, tym samym sporządzony przez nią raport oddziaływania na środowisko inwestycji polegającej na posadowieniu jednej elektrowni wiatrowej, opierający się na wynikach pochodzących z monitoringu, jest nieprawidłowy. Dokumenty te nie mogły stanowić podstawy do sporządzenia rzetelnej oceny inwestycji na środowisko. Ostatecznie nieścisłości i błędy zawarte w tych opracowaniach stanowiły podstawę do odmowy uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia. Istotnym jest, że wszystkie wady zawarte w dokumentach opracowanych przez pozwaną są na tyle istotne, iż dyskwalifikuje te materiały, a powodowie nie mogli ich wykorzystać zgodnie z ich przeznaczeniem.

Powyższe okoliczności znajdują potwierdzenie w opinii powołanego biegłego sądowego. Potwierdzają je również wyjaśnienia powoda B. R. oraz zgromadzone w sprawie dokumenty. Sąd uznał opinię biegłego sądowego za jasną, rzetelną, przekonującą i mającą pełną moc dowodową. Wyjaśnienia powoda B. R. Sąd uznał za wiarygodne, spójne i korespondujące z zebranych w sprawie materiałem dowodowym. W zakresie wyjaśnień pozwanej Sąd dał im wiarę jedynie w części korespondującej z zabranym w sprawie materiałem dowodowym. Przytaczane przez pozwaną okoliczności, iż przygotowane przez nią opracowania nie zawierały istotnych wad a odmowa uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia wynikała z problemów co do jej osoby jako autora tych opracowań, nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Sąd nie uznał za wiarygodne twierdzenia pozwanej, że dokumentacja przez nią sporządzona została źle oceniona z uwagi na konflikt powstały pomiędzy nią a osobą opiniującą.

Nie ma racji pozwana twierdząc, że wykonane przez nią opracowania nie zawierały istotnych błędów i po poprawkach były wystarczające do uzgodnienia realizacji przedsięwzięcia. Niewyjaśniona do końca liczba gatunków ptaków powoduje, że takie opracowanie już zostaje zdyskwalifikowane, albowiem nie spełnia podstawowego założenia jakim jest wiarygodne opracowanie na temat możliwości negatywnego oddziaływania inwestycji na ptaki. Opracowanie powinno przecież dać możliwość pełnego poznania składu gatunkowego ptaków danego terenu, liczebności lokalnych populacji, zmienności sezonowej oraz sposobu i intensywności wykorzystania terenu przez ptaki we wszystkich okresach fenologicznych z życia ptaków.

Jednocześnie należało mieć na uwadze, że postanowienie (...) Dyrektora Ochrony Środowiska w O. z dnia 25 stycznia 2013 r. stanowi dokument urzędowy w myśl art. 244 k.p.c. Dokument urzędowy korzysta między innymi z domniemania zgodności z prawdą. Strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić (art. 252 k.p.c.).

Z powołanego dokumentu wynika jednoznacznie, że pozwana sporządziła dokumentację nieprawidłowo i nie odpowiadała ona wymogom merytorycznym. Należy mieć na względzie fakt, iż przeprowadzenie monitoringu przed realizacyjnego nakłada na osobę wykonującą ten monitoring obowiązek wykonania go w sposób jak najbardziej rzetelny, pozbawiony błędów i dający jednoznaczny obraz ornitofauny występującej na danym terenie. Musi być podstawą dla odpowiednich organów do podjęcia decyzji na przeprowadzenie inwestycji. Każde nieścisłości, błędy, dające niejasny obraz warunków panujących na badanym terenie powinny być rozstrzygane na korzyść środowiska naturalnego.

Zważenia wymaga, że -wykorzystując odpowiednio utrwalone orzecznictwo dotyczące rękojmi za wady fizyczne dzieła -co do zasady wady dzieła nie stanowią podstawy do odmowy zapłaty wynagrodzenia, a przyjmującemu zamówienie przysługują uprawnienia z tytułu rękojmi. Jednakże w sytuacji, gdy wadliwość dzieła jest tego rodzaju, że uniemożliwia normalne wykorzystanie rezultatu umowy to mamy do czynienia z niewykonaniem zobowiązania, a nie z jego nienależytym wykonaniem, a zatem nie powstaje zobowiązanie przyjmującego zamówienie do zapłaty wynagrodzenia. Skoro dokumentacja przez pozwaną nie nadała się do uzyskania uzgodnień na realizację inwestycji powodów, którzy skutecznie z tego powodu odstąpili od umów, to pozwanej z tego tytułu nie przysługuje wynagrodzenie, a zatem winna zwrócić powodom zapłacone wynagrodzenie.

Sąd oddalił wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu ornitologii.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury, sąd rozpoznający sprawę powinien zażądać dodatkowej opinii innych biegłych, jeżeli występuje rozbieżność, niezupełność lub niejasność opinii, a materiał dowodowy nie daje podstawy do oparcia się wyłącznie na opinii jednego biegłego (vide: orzeczenie SN z dnia 18.06.1952r., C 1108/51, NP 1953, nr 10, s. 93; postanowienie SN z dnia 29.06.1973r., I CR 271/73, Lex nr 7277; wyrok SN z dnia 15.02.1974r., II CR 817/73, Lex nr 7404; uzasadnienie wyroku SN z dnia 10.02.2000r., II 399/99 OSNP 2001, nr 15, poz. 497; wyrok SN z dnia 8.02.2002r., II UKN 112/01, OSNP 2003, nr 23, poz. 580). Uznanie przez sąd opinii jednego biegłego za wiarygodną, poparte uzasadnieniem tego stanowiska, zwalnia sąd od obowiązku wzywania jeszcze jednego biegłego (vide: orzeczenie SN z dnia 19.07.1952r., I C 207/52; wyrok SN z dnia 24.08.1972r., II CR 222/72, OSP 1973, z. 5, poz. 93).

Równocześnie nie można przyjmować, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (vide: wyrok SN z dnia 15.02.1974r., II CR 817/73, Lex nr 7404, wyrok SN z dnia 15.11.2001r., II UKN 604/00). Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (vide: wyrok SN z dnia 5.11.1974r., I CR 562/74, Lex nr 7607, wyrok SN z dnia 10.01.2011r., II CKN 639/99, Lex nr 53135). Przy czym potrzebą taką nie może być przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy. Podkreślić przy tym należy, że o ewentualnym dopuszczeniu dowodu z opinii innego biegłego nie może decydować wyłącznie wniosek strony, lecz zawarte w tym wniosku konkretne uwagi i argumenty podważające dotychczasową opinię lub co najmniej poddające ją w wątpliwość. W realiach niniejszej sprawy Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego na okoliczność złożonej opinii pisemnej i zgłoszonych przez pozwaną zastrzeżeń, gdzie biegły odniósł się do wszystkich uwag i zastrzeżeń pozwanej.

Warto zaznaczyć, iż pozwana składając zarzuty do opinii często powołuje się na fakt, że brak dokładnego sprecyzowania przez nią pewnych faktów np. czasu rozpoczęcia i zakończenia obserwacji czy przyjętej metody badań nie jest błędem dyskwalifikującym opracowanie powołując się jedynie na inne opracowania zatwierdzone przez (...) w O.. Ponadto zastrzeżenia pozwanej, iż zastosowana przez pozwaną metodyka nie może być podstawą do zanegowania wyników badań, albowiem w roku 2010, kiedy rozpoczynano monitoring ornitologiczny, w tej kwestii istniała pełna dowolność i wybór metody badań zależał od obserwatora nie jest zasadny. Należy mieć na względzie fakt, iż w latach wykonywania badań obowiązywała ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo o ochronie przyrody. Poza tym wybierając dowolną metodę należy bezwzględnie przestrzegać zasad z nimi związanych lub przedstawić swoją metodykę szczegółowo opisując jej zasady. Jeżeli pozwana w swoim opracowaniu wybrała metodykę oceny wpływu na awifaunę nakłada to na nią obowiązek bezwzględnego przestrzegania zasad. Jak podkreślił w opinii biegły pozwana

przedstawiła założenia tych metod, ale już do nich się nie zastosowała. Istotnym jest, że jakiegokolwiek odstępstwo od metody winno zostać szczegółowo opisane i uzasadnione przez pozwaną. Dobór metody przez pozwaną, co podkreślił w opinii biegły, był prawidłowy, ale błędne jest ich wykonanie przez pozwaną- niezgodne z metodyką np. metoda (...) polega na wyznaczeniu kwadratu o bokach 1km x 1 km, wewnątrz którego wyznacza się dwa równoległe transekty o długości 1 km. W opracowaniach pozwana nie zastosowała się do tego.

W ocenie Sądu nie zachodzi w niniejszej sprawie konieczność przywoływania kolejnego biegłego. Takie działanie procesowe sądu rozpoznawczego byłoby nieuzasadnione, nadto niepotrzebnie wydłużałoby postępowanie wbrew zasadzie ekonomiki procesowej (art. 6 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził zgodnie z żądaniem powodów (pkt. I wyroku).

Orzeczenie w zakresie odsetek uzasadnia przepis art. 481 § 1 k.c., który stanowi, iż w przypadku, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu uzasadnia art. 98 § 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i w związku z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z 28 września 2002 r. (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Zasądzona z tego tytułu na rzecz pozwanego kwota obejmuje wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym (3.600 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł), opłata sądowa (2.678 zł), koszt dojazdu pełnomocnika na 3 rozprawy (1.705,03 zł, tj. 3x 680 km x 0,8358). Sąd nie znalazł podstaw by przyznać pełnomocnikowi powodów kwotę wynagrodzenia w podwójnej stawce biorąc pod uwagę nakład pracy pełnomocnika. Ponadto Sąd zasądził koszt stawiennictwa na 3 rozprawy nie uwzględniając stawiennictwa w sprawie o zawiązanie do próby ugodowej (sygn. akt VI Co 609/13. Zgodnie z art. 186 k.p.c. Jeżeli wzywający nie stawi się na posiedzenie, sąd na żądanie przeciwnika włoży na niego obowiązek zwrotu kosztów wywołanych próbą ugodową. Jeżeli przeciwnik bez usprawiedliwienia nie stawi się na posiedzenie, sąd na żądanie wzywającego, który wniósł następnie w tej sprawie pozew, uwzględni koszty wywołane próbą ugodową w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.). W sprawie zawiązania do próby ugodowej po pierwsze nie składano wniosku o zasądzenie kosztów tego postępowania a po drugie pozwana stawiała się na wyznaczone posiedzenie pojednawcze.

Natomiast o kosztach sądowych orzeczono w myśli 113 uoksc nakazując ich ściągnięcie od pozwanej w kwocie 2.405,04 zł tytułem wydatków pokrytych tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłego.

SSR Agnieszka Pręcerek